

Samenvatting

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het organiseren van jeugdhulp waaronder hulp aan jeugdigen in een crisissituatie. Deze crisishulp wordt integraal vormgegeven met expertise op het gebied van jeugd- en opvoedhulp, licht verstandelijke beperking en psychische problematiek en omvat zowel ambulante hulp als opname met verblijf. Het meldpunt dat 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar is, maakt ook onderdeel uit van de opdracht. Het doel is om jeugdigen in een crisissituatie zo snel mogelijk een perspectief biedend traject te bieden, zoveel als mogelijk in hun eigen thuisomgeving. Het huidige contract loopt eind 2024 af en kan niet meer worden verlengd. Daarom wordt een nieuwe aanbesteding gestart. Het college van gemeente Maastricht heeft nu als centrumgemeente voor de regio Zuid-Limburg de inkoopstrategie voor de inkoop van Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg vastgesteld.

Beslispunten

1. Het college besluit tot het vaststellen van de inkoopstrategie voor de inkoop van Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg voor de samenwerkende gemeenten in de regio Zuid-Limburg voor 2025 tot en met uiterlijk 2034.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 18 juni 2024:

Conform.

1. Aanleiding

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de jeugdhulp die valt onder de Jeugdwet. Dit collegevoorstel heeft betrekking op de inkoop van het onderdeel crisishulp en het starten van een aanbestedingsprocedure omdat het huidige contract eind 2024 afloopt en niet meer verlengd kan worden.

Er is sprake van crisis bij een jeugdige (0 tot 18 jaar) als er door een plotselinge, ernstige ontregeling (in de fysieke, sociale en psychische gesteldheid) van een jeugdige of van zijn/haar omgeving voor de jeugdige een acuut onhoudbare en onveilige situatie ontstaat. Aan jeugdigen in een dergelijke crisissituatie wordt ambulante jeugdhulp (zoveel mogelijk in gezinsaanpak) of, indien noodzakelijk, crisisverblijf geboden. Het meldpunt waar deze crises gemeld kunnen worden maakt ook onderdeel uit van de opdracht. De samenwerkende gemeenten in Zuid-Limburg kopen deze jeugdhulp samen in. In de centrumregeling Verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg is bepaald dat gemeente Maastricht hiervoor optreedt als inkoopende partij voor de regio. Het college van B&W van gemeente Maastricht is daarom bevoegd tot het vaststellen van de inkoopstrategie. De regionale stuurgroep Jeugd Zuid-Limburg heeft op 6 juni positief geadviseerd bij deze inkoopstrategie.

2. Context

- Jeugdwet: de gemeentelijke taken op het gebied van crisishulp vloeien voort uit de Jeugdwet.
- Centrumregeling inkoop jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019: op basis van deze gemeenschappelijke regeling is gemeente Maastricht aangewezen als centrumgemeente voor de inkoop/verwerving van jeugdhulp en jeugdbescherming/jeugdreclassering.
- Beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg 2024-2028.
- RIB d.d. 22 september 2023: Lessons learned XONAR inkoop jeugdhulp.

3. Gewenste situatie

De huidige opdracht voor het bieden van crisishulp wordt sinds 1 juni 2019 uitgevoerd door stichting XONAR met een aantal onderaannemers, met name Mondriaan en Koraal. Mondriaan wordt ingezet bij psychische problematiek GGZ), Koraal als er sprake is van een licht verstandelijke beperking (LVB) en XONAR bij overige jeugd- en opvoedhulp.

De huidige inrichting en werkwijze van de crisishulp is positief geëvalueerd. De opdrachtomschrijving en de uitgangspunten voor de nieuwe opdracht zijn daarom grotendeels gelijk aan de huidige opdracht. Vanwege de financiële problematiek bij XONAR en enkele andere grote zorgaanbieders in (Zuid-)Limburg zijn wel de financiële eisen die aan een opdrachtnemer voor jeugdhulp worden gesteld aangescherpt om zo de continuïteit van zorg beter te borgen.

Dit leidt tot de volgende uitgangspunten:

- Vanwege de beschikbaarheidsfunctie van crisishulp (deze moet altijd beschikbaar en bereikbaar zijn) gaan we uit van een taakgerichte uitvoeringsvariant met één contractpartij die alle benodigde expertise kan bieden (als combinatie of met onderaanneming). Hierbij wordt expertise gevraagd op het gebied van jeugd- en opvoed hulp (J&O), geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en licht verstandelijke beperking (LVB);
- Bij de taakgerichte uitvoeringsvariant wordt een vast budget beschikbaar gesteld waarbij de gecontracteerde partij de ruimte krijgt om invulling te geven aan de opdracht;
- Om recht te doen aan een reële bekostiging geldt er een risicoventiel bij afwijkingen van meer dan 5% (naar boven of beneden) op het aantal jeugdigen dat een beroep doet op crisishulp of op de verblijfsduur. Deze risicobeperking (zowel op onderuitputting van het budget bij lagere aantallen/verblijfsduur als op overschrijding van het budget bij hogere aantallen/verblijfsduur) is opgenomen omdat de instroom en uitstroom in crisishulp voor de aanbieder van crisishulp maar beperkt beïnvloedbaar is;
- Borgen van continuïteit van zorg door gunningseisen op het gebied van:
 - Voldoende beschikbaar personeel met expertise en ervaring op het gebied van crisishulp aan jeugdigen;
 - Financieel gezonde bedrijfsvoering (eisen aan liquiditeit en solvabiliteit);
- Contractduur van initieel 2 jaar met verlengingsmogelijkheid van 2 keer 4 jaar;
- Omdat er vanuit de marktanalyse en de marktconsultaties die hebben plaatsgevonden geen andere geïnteresseerde partijen zijn gekomen dan de huidige aanbieders wordt de aanbesteding gevoerd in een onderhandelingsprocedure met huidige aanbieders.

Crisishulp is vooral gericht op het borgen van veiligheid voor jongeren in acute crisissituaties en draagt bij aan de volgende doelen uit het beleidskader Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2024-2028:

- Normaliseren: door het hanteren van de taakgerichte uitvoeringsvariant wordt gestuurd op meer ambulante hulp i.p.v. verblijf en snelle uitstroom, bij voorkeur terug naar huis;
- Integraal kijken en werken: binnen de Crisishulp werken alle expertises op het gebied van jeugd- en opvoedhulp, geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en licht-verstandelijke beperking (LVB) samen. De Crisishulp werkt systeemgericht en betreft het systeem bij de crisisaanpak en behandeling;
- Sturen op resultaat: hanteren van kritieke prestatie-indicatoren (op onder meer verblijfsduur, recidive, tijdigheid) met periodieke monitoring. De procesregie blijft bij de verwijzer (ofwel gemeentelijke toegangsteam ofwel de betrokken (gezins)voogd). Er wordt gewerkt volgens de vigerende landelijke richtlijnen rondom crisisplaatsingen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Op de overeenkomst die met de gegunde partij gesloten wordt zijn de algemene inkoopvoorwaarden van gemeente Maastricht van toepassing. Hierin zijn ook voorwaarden opgenomen met betrekking tot duurzaam inkopen (artikel 17). Een adequaat ingerichte crisishulp voor jeugdigen heeft een directe invloed op de gezondheid en het welzijn van de jeugdigen in de regio Zuid-Limburg die hier een beroep op doen.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Het implementeren van het nieuwe contract, het monitoren van de uitvoering en het voeren van de financiële administratie vallen binnen de taken die gemeente Maastricht als centrumgemeente voor de regio Zuid-Limburg verricht. Dit gebeurt door het contractregieteam (samenwerking tussen inkopers, contractmanagers en financieel adviseurs van gemeente Maastricht en beleidsmedewerkers uit de regiogemeenten) en past binnen de samenwerkingsafspraken.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Het contractmanagement van de crisishulp past binnen de huidige systemen.

8. Financiën

Het taakgerichte budget/jaarlijkse lumpsum wordt voor 2025 geraamd op € 5,4 mln. plus eventuele cao-ontwikkeling voor de CAO's GGZ en GHZ voor 2025. De cao-ontwikkeling voor 2025 voor het onderdeel Jeugdzorg is reeds bekend en al meegenomen. M.i.v. 2026 wordt de jaarlijkse lumpsum vervolgens geïndexeerd volgens de vastgestelde systematiek. Hierbij volgen we de landelijke contractstandaarden die uitgaan van OVA- en PPC-indices.

Bij de berekening van de lumpsum is daarnaast uitgegaan van het aantal cliënten dat in 2023 een beroep heeft gedaan op crisishulp. Dit heeft geleid tot een lumpsum die ca. 8% hoger ligt t.o.v. 2024 in het huidige contract. Bij de berekening is expliciet rekening gehouden met en voldaan aan wettelijke verplichtingen op basis van artikel 2.12 van de Jeugdwet, jurisprudentie en de landelijke 'Handreiking inzicht in tarieven' in het kader van het landelijk convenant 'bevorderen continuïteit jeugdhulp'. Om te blijven voldoen aan een reële bekostiging is het daarnaast noodzakelijk om afspraken te maken voor het geval dat het beroep op crisishulp substantieel gaat toe- of afnemen. Hiertoe worden afspraken gemaakt als de aantallen en verblijfsduur meer dan 5% afwijken

aangezien dit voor opdrachtnemer beperkt beïnvloedbaar is. De lumpsum zal dan voor het daaropvolgende uitvoeringsjaar naar boven of beneden worden bijgesteld om te blijven voldoen aan een reële bekostiging. Daarbij zal van opdrachtnemer gedetailleerd inzicht in begroting en jaarrekening op basis van 'open boek' worden gevraagd.

Verdeling kosten over de deelnemende gemeenten Zuid-Limburg

Voor de verdeling van de kosten over de 16 deelnemende gemeenten wordt een verdeelsystematiek uitgewerkt analoog aan de huidige verdeelsleutel. Daarbij worden de kosten voor het meldpunt en het triageteam verdeeld over alle gemeenten en worden de kosten voor de daadwerkelijke inzet van crisishulp verdeeld naar rato van gebruik per gemeente. Binnen het huidige contract kwam ca. 19% ten laste van gemeente Maastricht dat is in 2024 ca. € 0,9 mln. Uitgaande van hetzelfde aandeel in 2025 bedragen de kosten in 2025 ca. € 1,0 mln. Deze kosten worden gedekt uit de begrotingspost 540674204 - *Bijdrage aan crisishulp jeugd ZL*. Deze post bedraagt in 2025 na indexering € 930.000. Een eventueel tekort in 2025 (afhankelijk van daadwerkelijke inzet van crisishulp in Maastricht) wordt meegenomen in de Berap.

9. Aanbestedingen

Vanuit de marktconsultatie is gebleken dat er geen interesse is vanuit andere aanbieders voor de gevraagde dienstverlening, dan de huidige aanbieders. Er zal daarom een onderhandelingsprocedure zonder vooraankondiging worden gevoerd met de huidige aanbieders. Na de onderhandeling wordt er een 'aankondiging van vrijwillige transparantie vooraf' gepubliceerd. Dit houdt in dat de aanbestedende dienst voor het sluiten van de raamovereenkomst haar voornemen tot gunnen vrijwillig bekendmaakt, waardoor mogelijk belanghebbenden zich hiertegen kunnen verzetten. De onderhandelingsprocedure wordt uitgevoerd door team inkoop in afstemming met de regio (programmagroep jeugdbeleid, bedrijfsvoeringsoverleg en toegangenoverleg).

10. Participatie tot heden

Op 25 september 2023 is in aanloop naar de nieuwe aanbesteding een breed netwerkoverleg georganiseerd met partijen die in de 1e of 2e schil betrokken zijn bij de crisishulp Jeugd Zuid-Limburg om de huidige werkwijze te evalueren. Op 8 november is een eerste marktconsultatie uitgevoerd. Deze is openbaar aangekondigd waardoor alle geïnteresseerde aanbieders de mogelijkheid hadden deze bij te wonen. Op 14 december 2023 en 7 februari 2024 hebben vervolgens financiële marktconsultaties plaatsgevonden om de uitgangspunten te toetsen.

11. Voorstel

1. Het college besluit tot het vaststellen van de inkoopstrategie voor de inkoop van Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg voor de samenwerkende gemeenten in de regio Zuid-Limburg voor 2025 tot en met uiterlijk 2034.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na collegebesluit wordt de onderhandelingsprocedure gestart en uiterlijk op 30 augustus afgerond. Vervolgens wordt het besluit tot gunnen voorgelegd aan het college en vindt publicatie van de opdracht (aankondiging van vrijwillige transparantie vooraf) plaats op uiterlijk 13 september. Definitieve gunning aan de opdrachtnemer is voorzien op uiterlijk 4 oktober. Vervolgens start de implementatiefase tot 1 januari 2025. Tijdens de voorbereidingsfase tot 1 januari zal nauw samengewerkt worden om alle betrokken partijen – in ieder geval gemeentelijke toegangsteams, huisartsen, gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis en de gecontracteerde crisishulpverlener – goed aan te laten sluiten. Gedurende de looptijd van de overeenkomst wordt de uitvoering gemonitord door het Contractregieteam (CRT).